

16.05.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- *Suriye'deki iki Kürt partisi, Şam ile masaya oturmayı kabul etti...* Suriye Kürt İlerici Demokrasi Partisi (PDPKS) ve Kürt Demokratik Birlik Partisi (PYDKS) liderleri, Suriye hükümetiyle diyalog kurma çabalarının birleştirilmesi gerektiğini belirtti. İki parti, Türkiye'nin Suriye'den çıkması için de çaba gösterecek. Ortak bir açıklama yapan PDPKS ve PYDKS, "Taraflar, Suriye krizinin önceki yıllarında askeri seçeneğin başarısız olması sonrası barış ve güvenliği sağlamak için her türlü çabayı gösterme ve Suriye Ulusal Konferansı'nın toplanması gerekliliği dahilinde Şam yönetimi ve tüm siyasi güçlerle diyaloga odaklanma konusunda mutabakat sağladı" ifadelerini kullandı.

- *İdlib için çalışma grupları devrede...* Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu İdlib için çalışma gruplarının bir araya gelmesi konusunda Ankara ve Moskova'nın mutabık olduğunu açıkladı. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Erdoğan ve Putin'in iki gün önce telefonda görüşüğünü hatırlatarak, çalışma grubunun en kısa zaman içerisinde buluşması için iki liderin anlaşmış olduğunu duyurdu. Çavuşoğlu, "Çabalarımızı yoğunlaştırdık. Saldırıların durması lazım. Büyük bir mesafe katetmişken rejimin saldırıları her şeyi berbat edebilir" diye konuştu.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *Irak ve Suriye'deki ABD askerleri için alarm derecesi yükseltildi...* ABD Irak ve Suriye'de konuşlandırılmış askerleri için güvenlik alarmının derecesini artırdı. ABD Merkez Kuvvetler'den (CENTCOM) yapılan açıklamada, ABD silahlı kuvvetlerinin İran'la yaşanan gerginlik sebebiyle Irak ve Suriye'de konuşlu terörle mücadele birlikleriyle ilgili alarm derecesini artırdığı kaydedildi. Yapılan açıklamada, "Sonuç olarak ABD birliklerine yönelik inandırıcı, olası tehditleri gözlemlediğimiz sırada terörle mücadele operasyonu (İŞİD'le mücadele amacıyla kurulan Birleşik Ortak Görev Gücü-Doğal Kararlılık Harekatı-CJTF-OIR) en yüksek alarm derecesine geçti" denildi.

- *Erdoğan: Irak ile askeri işbirliği ve güven anlaşması yapılmasına karar verdik...* Irak Başbakanı Mehdi ile Ankara'da görüşen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "DEAŞ, PKK ve FETÖ terör örgütleriyle mücadelemizin kararlılıkla sürdürülmesi ve bu alanda Türkiye-Irak arasında bir askeri iş birliği ve güven anlaşmasının yapılmasının isabetli olacağına aramızda karar verdik ve bunun için de Dışişleri Bakanım, Savunma Bakanım ve İstihbarat Teşkilatı Başkanım üçlü olarak muhataplarıyla bir görüşmeyi en kısa zamanda gerçekleştirecekler." dedi.

- *İran: ABD ve siyonist cephe, yenilginin acısını tadacak...* İran Savunma Bakanı Emir Hatemi, askeri hazırlıklarının en üst düzeyde olduğunu belirterek, "ABD ve siyonist cephe, bu kez de yenilginin acısını tadacak" dedi. ABD'nin İran'a yönelik askeri saldırı tehditlerine işaret

eden Hatemi, "İran'ın savunma ve askeri hazırlıkları her türlü tehdide karşı en üst düzeydedir" dedi. İran'ın ABD'nin komplolarını daima boşa çıkardığını söyleyen Hatemi, "ABD ve siyonist cephe, bu kez de yenilginin acısını tadacak" ifadesini kullandı.

- *Almanya ve Hollanda Irak'taki askeri eğitimlerini askıya aldı, Fransa devam ediyor...* Almanya ve Hollanda, ABD ve İran arasında gerilim tırmanması nedeniyle Irak'taki askeri eğitim faaliyetlerini durdurduğunu açıkladı. Alman Savunma Bakanlığı Sözcüsü ABD ve İran arasında artan gerilim gerekçesiyle "Hafta başından beri eğitim görevinin durdurulduğunu" belirtti. Askıya almanın kalıcı olmadığını altını çizen sözcü "İlerleyen günlerde duruma göre eğitimin tekrar başlayabileceğini" söyledi. Sözcü "Somut bir tehdit almadıklarını" da sözlerine ekledi. Hollanda Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada da eğitim misyonunun Irak'taki "tehditler" nedeniyle askıya alındığı bildirildi. IŞİD'e karşı koalisyonda yer alan Fransa ise Irak'taki askeri eğitim misyonuna devam etme kararı aldı. Fransız Savunma Bakanlığı'ndan bir yetkili Reuters haber ajansına yaptığı açıklamada "Şu anda Fransız ordusunun Irak'taki askeri eğitimlerini askıya almaya ilişkin bir planı bulunmamaktadır" dedi.

- *ABD'nin Beyrut Büyükelçiliği'nden 'güvenlik' uyarısı...* ABD'nin Beyrut Büyükelçiliği, internet sitesinden yaptığı açıklamada, ülkedeki Amerikan vatandaşlarına, en üst seviyede teyakkuz halinde olmaları ve güvenlik konusundaki hassasiyetlerini artırmalarını tavsiye etti. Açıklamada ABD vatandaşlarına bölgede artan gerilim nedeniyle temkinli olmaları ve seyahat belgelerini yanlarında bulundurmaları çağrısı yapıldı.

AVRUPA – AB

- *Kosova parlamentosunda 'FETÖ iadesi' soruşturmasında Cumhurbaşkanı suçlayan bir rapor hazırlandı...* Kosova Parlamentosu Soruşturma Komitesi, ülkedeki 6 Türk vatandaşının FETÖ şüphesiyle sınır dışı edilmesi konusunda talimat verdiği gerekçesiyle Cumhurbaşkanı Haşim Taçi'yi suçlayan bir rapor taslağı hazırladı. Öte yandan, Kosova Başbakanı da, kendisinin izni olmadan Türkiye'ye gönderilen kişilerle ilgili olarak İçişleri Bakanı ve Kosova İstihbarat Kurumu (KIA) şefini görevden aldığı öğrenildi. Komite Başkanı Xhelal Svecla tarafından yapılan açıklamada da, taslak raporun Demokrat Partiyi temsil eden biri hariç tüm komisyon üyeleri tarafından oylandığını söyledi. Rapor, Kosova parlamentosunda tartışmaya açılacak.

- *İngiliz hükümeti Brexit anlaşmasını haziran ayında oylamaya sunacak...* İngiliz hükümeti parlamentoda daha önce 3 kez reddedilen Brexit anlaşmasını haziran ayının ilk haftası yeniden milletvekillerinin oyuna sunacağını bildirdi.

- *Merkel: Seçimlerden sonraki gelişmeler Türkiye'yi AB üyeliğine yaklaştırmıyor...* Merkel, "Belediye başkanlığı seçimlerinden sonra yaşanan son gelişmeler, Türkiye'nin AB üyeliğini daha muhtemel hale getirmiyor, aksine bu ülkenin gelişme yolu ile ilgili endişelere neden oluyor. Ben her zaman Türkiye'ni tam üyeliğini hayal edemediğimi söyledim" diye konuştu.

- *Almanya: Ortadoğu'da gerilimin artmasını önlemek için her şeyi yapacağız...* Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, Federal Meclis'te İran ile yapılan nükleer anlaşmaya ilişkin düzenlenen oturumda yaptığı konuşmada, nükleer anlaşmanın başarısız olması durumunda bölgenin yangın yerine dönüşebileceği uyarısında bulundu. "Ortadoğu'daki durum çok ciddi"

ifadelerini kullanan Maas, bölgenin yangın yerine dönüşmesi durumunda, bunun özellikle Avrupa'nın güvenliği için ağır sonuçlar doğurabileceğini belirtti. Bunun için bazen küçük bir kıvılcımın da yetebileceğini vurgulayan Maas, "Askeri gerilimin artmasını önlemek için her şeyi yapmalıyız ve yapacağız" diye konuştu.

YUNANİSTAN - KIBRIS

- *Yunanistan'da 9 Türk vatandaşı hakkında beraat...* Yunanistan'da mahkeme DHKP-C'ye üye olmakla suçlanan dokuz Türk vatandaşı hakkında beraat kararı verdi. Samıklardan altısı ruhsatsız silah ve belgede sahtecilikten hapis cezası aldı. Türkiye karara tepki gösterdi.
- *Türkiye'den Yunanistan'a 'DHKP-C davasında beraat' tepkisi: Endişeyle gözlemliyoruz...* Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, Yunanistan'da mahkemenin, ülkede Kasım 2017'de yakalanan DHKP-C ile iltisaklı 9 kişinin 'terör örgütü üyesi olmak' suçlamasından beraatine karar vermesine ilişkin değerlendirmesinde, DHKP/C, PKK ve FETÖ gibi terör örgütleri bakımından Yunanistan'ın güvenli bir sığınak haline dönüştüğünü endişeyle gözlemlediklerini belirtti.

ABD - AMERİKA

- *Temsilciler Meclisi'nden F-35 teslimatına yeni engel...* ABD Temsilciler Meclisi'nde Silahlı Kuvvetler Komisyonu'nun Rusya'dan S-400 hava savunma sistemlerini alması halinde Türkiye'ye F-35 satışının yasaklanmasına yönelik yasa tasarısının ardından bir tasarı da Tahsisat Komisyonu'ndan geldi. Habere göre, Tahsisat Komisyonu tarafından yayımlanan 690 milyar dolarlık savunma harcamaları yasa tasarısının ilk versiyonu, Türkiye'nin ABD'den teslimatını beklediği F-35 savaş uçaklarıyla ilgili bir madde de içeriyor. Bu madde, F-35'lerin Türkiye'ye teslimatında federal bütçeden faydalanılmasını yasaklıyor. Tasarının bu maddeyle yasalaşması halinde, F-35'lerin Türkiye'ye teslimatında yakıt ya da pilotlar için harcama yapılmasına izin verilmeyecek.
- *ABD, Venezüella'ya uçuşları askıya aldı...* ABD Ulaştırma Bakanı Elaine Lan Chao, güvenlik gerekçesiyle Venezüella'ya uçak seferlerinin askıya alınması emrini verdi. Chao, "Kamu çıkarlarının, ABD ve Venezuela havaalanları arasındaki hava ulaşımının derhal askıya alınmasını gerektirdiğini kabul ediyorum. Bu yüzden 44907(e) maddesi gereği tüm Amerikan ve yabancı havayolu şirketlerinin Venezüella havalimanlarına veya havalimanlarından yolcu taşıma yetkilerini askıya alıyorum" diye açıkladı.
- *Trump: İran yakında konuşmak isteyecek...* ABD Başkanı Donald Trump, kendi yönetimi içinde İran politikasına ilişkin bir kavga olmadığını kaydederek, "Eminim ki İran yakında (bizimle) konuşmak isteyecek" değerlendirmesini yaptı. Washington Post (WP) ve New York Times (NYT) gazetelerinde son günlerde çıkan İran haberlerinin gerçeği yansıtmadığını ima eden Trump, "Yalan haber Washington Post ve yalan haber New York Times, Orta Doğu'daki güçlü politikamla ilgili içeride bir kavga varmış gibi haberler yazıyor. İçeride bir kavga yok. Farklı görüşler ortaya konuluyor ve ben nihai kararı veriyorum. Çok basit bir süreç. Tüm taraflar, görüşler ve yaklaşımlar değerlendiriliyor. Eminim ki İran yakında (bizimle) konuşmak isteyecek." ifadesini kullandı.

- *Trump, internet teknolojileri tehdidine karşı ulusal acil durum ilan etti...* ABD Başkanı Donald Trump, ülkedeki bilgisayar şirketlerini "yabancı düşmanlardan" korumak için acil durum ilan ettiğini açıkladı. Trump, imzaladığı başkanlık emri ile, Amerikalı firmaların, ulusal güvenlik riski teşkil ettiğine inanılan yabancı telekomünikasyon şirketlerinin teknolojilerini kullanmalarını yasakladı. Firma isminin yer almadığı kararın hedefinin, Çin menşeli Huawei olduğuna inanılıyor. Şirketten yapılan açıklamada, ABD içinde iş yapmalarının engellenmesinin, yalnızca Amerikalı tüketicileri ve firmaları etkileyeceği savunuldu. Son aylarda aralarında İngiltere'nin de olduğu bazı ülkeler, Huawei ürünleri ile ilgili güvenlik endişelerini dile getiriyordu.

RUSYA

- *Putin: 76 adet Su-57 uçağının teslimat kontratının en yakın zamanda imzalanacağını umuyorum...* Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, 76 adet 5. nesil çok işlevli Su-57 avcı uçağının teslimatını kapsayan kontratın en kısa zamanda imzalanacağını umduğunu belirtti.

- *Putin: Trump'la Osaka veya herhangi bir yerde buluşmaya hazırım...* Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, ABD Başkanı Donald Trump'la Japonya'nın Osaka kentinde yapılacak G20 zirvesinde veya herhangi bir yerde buluşmaya hazır olduğunu söyledi. Rus lider, "Eğer ABD tarafı, bu tür özel temasları sürdürmeye hazırsa, daha önce birçok kez söylediğim gibi, bu müzakereleri Viyana da dahil her yerde gerçekleştirmeye hazırız" dedi.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *Venezuela Washington Büyükelçiliğinin korunması için Türkiye'nin 'hami devlet' olmasını teklif etti ABD kabul etmedi...* Venezüella'nın Birleşmiş Milletler (BM) Daimi Temsilcisi Samuel Moncada, ülkesinin Washington Büyükelçiliğinin korunması için Türkiye'nin 'hami devlet' olmasını teklif ettiklerini, ancak bu teklifin ABD tarafından reddedildiğini söyledi. ABD ile Venezüella arasında diplomatik ilişkilerin kesildiğini ve Viyana Sözleşmesindeki diplomatik ilişkiler kapsamında ABD'nin başkent Caracas'taki büyükelçiliği için üçüncü bir ülke olan İsviçre'yi "koruyucu devlet" olarak seçtiğini belirten Moncada, "Biz de Türkiye'yi hamî devlet olarak önerdik. Teklifimize 'biz sizi tanııyoruz' diyerek hayır dediler, Guaido'yu tanıdıklarını söylediler." dedi.

TERÖRLE MÜCADELE

- Hava Kuvvetlerimizin icra ettiği hava hareketleri ile desteklenen ve halen devam eden Şırnak bölgesindeki operasyonlarda en az 2 terörist daha etkisiz hale getirildi.

- Hakkâri bölgesinde devam eden operasyonlarda Yüksekova Alandüz bölgesinde bugün 5 terörist daha etkisiz hale getirilmiş; böylece son üç gün içinde bölgede etkisiz hale getirilen terörist sayısı 9 olmuştur.